

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înșoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiloase, cocușe, edicte etc. publicate de 3 ori, după conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	--	--

Unde sunt tratatele?

Nouri grei, nouri plumburii s'au abătut asupra noastră, odată cu venirea toamnei. Din toate părțile lumii se aud strigăte desperate, din toate părțile se aud zângănite de arme. Orice zi, orice clipă poate să devină din nou fatală. Nimeni nu vrea războiul și totuși el ne paște!

Prefacerile mari din ultimul timp, ce s'au abătut asupra noastră, ne-au prins slab pregătiți și șovăitori în fața problemelor cari așteaptă acum dela noi cuvenita deslegare.

Zarul sorții este aruncat și pământul Europei va fi, poate, sortit din nou să fie udat cu sângele miilor de eroi, cari vor lupta pentru o „liniuță”; obuzele vor răscoli din nou pământul, amenințând să dărâme tot ce civilizația europeană a putut crea în anii de după războiu.

Unde sunt acum trainicele tratate pe cari ne-am bazat, unde sunt nenumăratele pacte ce s'au încheiat în anii de după războiu, între diferitele state?

Conștiința morală a Europei, istovită de astădată de o civilizație stearpă, este gata să sucombe.

Oare vor rămâne zadarnice toate sforțările ce se fac de a se reda liniștea și pacea locuitorilor de pe acest continent?

Cumpăna vremii, înclinată adânc spre frământările de sbucium a unei vieți sociale falite, pare să înlătore preocupările mai înalte. Capetele marilor diplomați se frământă să caute mijloace pentru a restabili mult doritul echilibru și a evita conflictul catastrofal. Oare îl vor găsi? Toate popoarele sunt iarăși gata înarmate așteptând numai goarna de alarmă, dar oare, ne întrebăm, sunt tot atât de mult înarmate și sufletește pentru a putea rezista unui lung și dezastruos cataclism?

Am ajuns iarăși ca să nu mai avem dreptul să ne legănăm pe iluzia vecinicii păcii. Ne îngrijorează pe toți faptul, căci nu putem ști ce primejdii ascunde ziua de mâine...

Toți cred astăzi, Doamne, a căuta pacea,

dar ei pe Tine te caută, carele ești singurul pacea, mângâierea, lumina și adevărul. Căci noi am fugit de Tine, Doamne, căci erai prea curat pentru noi; osânditu-ne-am la moarte pentru că erai osânda vieții noastre!

Oare dacă noi oamenii nu putem fi mai tari decât viața, dacă nu putem stabili reguli de viață mai înțelepte, mai bune și mai fericite decât acela care însuși a făcut această lume, de ce nu căutăm măcar în aceste momente grele să facem din învățătura Sa o stea călăuzitoare vieții noastre, căci orice sforțare de a afla o altă cale care să ne ducă spre salvare și mântuire, nu este afară de cea dictată de însuși ocrotitorul nostru, mai marele nostru, Dumnezeu.

Peste potopul urii, al patimilor și ambițiilor personale, toarnă Doamne balsamul sfintei Tale învățături și luminează capetele celor ce au în mâna lor destinul nostru de mâne și cari astăzi se află toți mobilizați în aflarea unei formule împăciuitoare și mântuitoare.

Prindeți, voi conducători de destine cu antena sufletului vostru nădejde și încredere dela Cel de Sus, aruncați ancora năzuințelor voastre în dumnezeiasca învățătură a lui Hristos, primiți apa vie ce izvorăște din stânca tare a credinței pe care ați crezut-o zadarnică, apropiați-vă tot mai mult de Hristos, căci cu cât ne vom apropia mai mult, cu atât ne vom curăța de toate impuritățile ce au pus stăpânire pe viața noastră și ca un vânt aducător de efluvii pure, va destrăma vâlul negru al egoismului feroce și al intereselor mai puțin importante ce ne-a cuprins și întunecă sufletele noastre. Să ne plecăm genunchii noștri în biserici și să ne rugăm pentru pace, căci bisericile sunt singurul loc de refugiu unde n'a pătruns nebunia vremii.

Luăți toate armele lui Dumnezeu, ca să puteți sta împotriva în ziua cea rea și toate să le biruim; încingeți-vă mijlocul cu adevărul, și cu platoșa dreptății vă îmbrăcați, încălțați-vă picioarele ca să fiți gata pentru evangelia păcii și

peste toate luați pavază „credința” cu care să stingeți săgețile cele arzătoare ale celui viclean, și sabia Duhului, care este cuvântul lui Dumnezeu. Să priveghem și să ne rugăm pentru pace, căci a sosit ceasul cel din urmă să privim cât de mult ne-am pierdut și afundat în artificialitățile și nebuniile acestei lumi. Iar când noi vom face din învățătura lui Hristos, focar de forță sufletească, atunci vom vedea înfăptuită viața cea nouă, curată și tare pe care săgețile celui viclean nu o vor putea niciodată birui.

Diacon **Petru Toma.**

Pe marginea evangheliei de Duminică.

De: Preotul **Octavian Tursa**
profesor, duhovnicul Academiei teologice.

„Veniți după mine și vă voi face vânători de oameni”. (Ev. LUCA V., 10.)

După pescuirea aceea belșugarnică, vedem că Iisus Hristos își recrutează ucenicii Săi dintre năvodarii cari adăstau pe lacul Ghenezareth ca peștii să sclipească în sulurile mrejelor lor.

Pescuirea? Ce muncă grea! Grea prin trudnicitatea în așteptări din revărsatul zorilor și până când se dă soarele după deal, în adămecarea peștilor în mreajă. Muncă de istov și adeseori ponisitoare.

Pescarii? Ce oameni umili! Ce oameni simpli! Simpli la minte. Simpli la înfățișare, cu părul încârlionțat de ușoara adiere a suflului de vânt ce străbatea lacul, cu ochii țintă spre unduirea mrejei și cu nădejdi improspătate în rodnicitatea unei pescuiri. Așa i-a găsit Mântuitorul când a cercat adâncurile inimilor lor.

Simpli la suflet, ei aveau să revoluționeze lumea veche ca ambasadori ai Mântuitorului, prin legea cea nouă a Lui.

Greu mai cuprindem noi ca oameni misiunea aceasta de foc a lor! Cum adică? Niște simpli năvodari a ales Mântuitorul Iisus Hristos pentruca să îndrepte, dela cursa morții în care se bălăceau, sufletele miilor și milioanele de oameni, spre fericirea cea vecinică? Și tocmai prin această chemare a acestui mănunchi de pescari a voit Mântuitorul să arate oamenilor, ca pentruca să se facă cineva creștin, nu e nevoie de multă înțelepciune, nu e necesar să fie filosof, ci îi trebuie un dram de suflet, un suflet dogorit de jarul credinții în puterea Lui izbăvitoare. Și dacă aveau ucenicii Domnului o calitate, apoi aveau tocmai acest suflet dogorit de jarul puterii Lui în desrobirea omului de spiritalul său teluric.

Și i-a trimis în lume la propovăduire, ca să fie pionerii păcii între oameni și neamuri.

Nu li-a dat nici o armă spre utilizare, nici un tăiș de sabie, căci spusese Mântuitorul: cine scoate sabia, de sabie va muri.

Li-a dat doar năvodul credinții în care să cuprindă sufletele miilor și milioanele de oameni, și prin acest năvod al credinții au reușit ei să îngenunchieze și inimile cele mai cerbi-coase ale stăpânilor lumii, mărturisind pe Domnul. Într'adevăr, a fost o minune lățirea aceasta a creștinismului prin propovăduirea lor.

Au trecut ani de-atunci 1938.

Suflul păcii creștine răspândit pe întreg rotogolul pământului de acești pioneri ai Domnului, a fost în decursul veacurilor tot mai rarefiat, pâlăririle lui tot mai anemice. Anemice din pricină că își luaseră vânt în lume diferite idei năstrușnice, ce puseră în locul armoniei și păcii Iisusiene dintre oameni, ura, chemând neamurile la gălgăiri de sânge, la războaie, crezând că războiul are puterea de a stinge patimile dintre oameni, sălășluind pacea. Ce bizarerie mintală! Pierduseră neamurile axa morală ce-și ia traectoria spre cer. E o constatare dureroasă ce trebuie s'o creștăm în sufletul nostru. Dar astăzi ce vedem? Apostoli năimiți, oameni năuciți și zătriți la minte flutură năvodul urei voinde să ne răpească și bruma de pace, ce o mai avem.

E gata să erupă lava războinică așa după cum răbufnește lava unui vulcan din măruntăele pământului.

Unde ești, Doamne? Ai lăsat lumea anticriștilor și Cainilor? Unde sunt apostolii Tăi?

Să fi putut oare unii dintre oameni să Te ucidă cu totul în sufletele lor?

Auzi-ne Doamne glasul! E glasul milioanele de oameni ce se înoiesc cu jertfa-Ți, ce nu cred în acești apostoli năimiți, nimicitori de neamuri și Îți cerșesc, cu mâna pe creștet, îndurarea. Doamne! Îndurarea!

E glasul milioanele de oameni ce-au văzut odată răbufnind lava aceasta demoniacă și Te roagă să destuneci mintea oamenilor mușcați de această lavă!

E plânsul milioanele de mame ce-și îmbrățișează cu strângere de inimă pruncii scâncitori cari înalță spre Tine rugăminte: să nu treci la moarte pruncii prin sabie! Nu spuseși Tu Doamne: Lăsați pruncii să vină la Mine!

Să fi păcătuit noi față de Tine, Doamne, așa de mult, că voești să ne treci ca pedeapsă asupra-ne măcelul între noi? Tu, Doamne, singur ai puterea să-l înlături! Ajută-ne!

LITERARE**Elegia lui Eminescu.**

O altă calitate de seamă a lui Eminescu este concentrarea ideilor în puține cuvinte și admirabil aranjate ca să trezească sentimente și idei cât mai puternice. Dar interesant este faptul că temele, pe care brodează frumsețea, sunt culese în cursul călătoriilor sale, ca un pribeag ce-și culege un mănunchiu de flori din luncile pe unde trece.

Un motiv pe care el își toarce suspinul său îl găsim în poezia „Ce te legeni...”

Literalmente, acest motiv este simplu de interpretat: Codrul se jelește poetului că pe măsură ce trece timpul, se simte mai singur, haina cea frumoasă este sdrențuită de vânturile turbate; cântăreții se strâng în stoluri, stoluri... și se duc...

Și se duc pe rând, pe rând
Zarea lumii 'ntunecând
Și se duc ca clipele
Scuturând aripele
Și mă lasă puștiit
Vestejit și amorțit
Și cu doru-mi singurel,
De mă'ngân numai cu el...

În această poezie este altceva decât suspinul codrului, este glasul unui om, muzicalitatea sufletului, care fără să turbure claritatea și energia imaginilor, își păstrează propria limpezime.

Starea elegiacă din această poezie e a lui și numai a lui. Singurătatea de care se plânge codrul, este singurătatea poetului. Față de imagini depline și bine conturate, cu intensitate definită, se ridică starea sufletească a poetului cu care se armonizează.

Frumsețea imaginilor se răsfrânge asupra vieții sufletești a poetului, dar această vibrație dă viață imaginilor cu cari se armonizează.

În poezia erotică a lui Eminescu se oglindefește viața sentimentală a poetului și se caracterizează prin pasiunea, noblețea și sinceritatea simțirii. Simte și în același timp disprețuește superb realitatea banală, alege imaginile cări convin sentimentului său; nu cântă farmecele unei femei, ci femeia.

După ce în primele poezii e senin și fericit, acest sentiment ia tonul suspinător al elegiei în cele următoare, pentruca în sfârșit să se ridice până la clocotirea pasionată a iubirii nefericite.

Așa, muzica funebră din suflet produsă de regretul după un amor defunct, mai just: după amorul defunct în genere, are ca libret zugrăvirea unui sinistru peisagiu boreal: simbolul este poezia „De câte ori iubito”:

De câte ori iubito, de noi mi-aduc aminte, ...
Oceanul cel de ghiață mi-apare înainte.

Nimic nu se arată, pe boltă nu se vede nici o stea; luna doar, galbenă, ca o pată! Și de-asupra întinderii de ghiață, o pasăre cu aripi ostenite își urmărește părechea ce s'a dus departe.

E răsuflarea poetului, e sufletul și'n sborul acesta de închipuire, își plânge dorul inimii, iubita...

Sau mai accentuat în versurile finale:

Suntem tot mai departe de-olaltă amândoi
Din ce în ce mai singur mă 'ntunec și îngheț,
Când tu te pierzi în zarea eternei dimineți...

De cele mai multe ori sentimentul, de obicei regretul după trecut, rechemarea fericirii imposibile, îmbracă forma unei elegii de amor, într'o scenă mai trăită, mai realistă, deși par'că dintr'o lume de vis.

Așa spre exemplu în poezia „S'a dus amorul” poetul regretă amorul și cântările uitate, pe care le-a udat cu lacrimi, pentru iubita sa și îi pare rău că nu mai suferă încă:

Că nu mai vrei să te arăți
Lumină de'n departe
Cu ochii tăi întunecați
Renăscători de moarte.

Dar smeritul surâs și blânda față a iubitei a fost un vis misterios:

Și blând din cale-afară
Și prea era de tot frumos
De-a trebuit să piară...

Poetul jelește o iubire mai presus de toate, o iubire de înger părut. Și prea puțin de femeie, de aceea și fericirea lor a fost de scurtă durată.

În ultimele strofe găsim consolarea, un refugiu al acestor dureri:

Și poate că nici este loc
Pe-o lume de mizerii
Pentr'un atât de sfânt noroc
Străbătător durerii...

Cu aceeași notă dominantă sunt redată și celelalte poezii: „O, rămâi”, „Te duci”, „Tre-

cut-au anii". În ele vom găsi aceeași temă, care-l preocupă pe poet, aceeași jale, aceleași timpuri de înfrigurare și de suflări fierbinți ale dorului său, pe care încearcă să le recheme în mintea-i obosită, însă:

Pierdut e totu'n zarea tinereții
Și mută-i gura dulce-a altor vremuri,
Iar timpul crește'n urma mea...
Mă 'ntunec...

Culminează cu gradația acestor sentimente în poezia „Despărțire“, unde găsim reflexe filosofice, pe cari poetul știe să le adapteze minunat sentimentului, ca să ne exprime iremediabila melancolie a sufletului său:

Tot alte unde-i sună aceluiși părâu;
La ce statornicia părerilor de rău
Când, prin această lume, să trecem ne e scris
Ca visul unei umbre și umbra unui vis?

Închis ca într'un turn de fildeș unde nu pătrunde nici raza dătătoare de viață, renunță la tot ce era lume și farmec, la tot ceea ce-l făcea să sufere; dar simțindu-și sufletul înghețat și viața spre apus, își cântă ultima dorință în: „Mai am un singur dor“.

* * *

„Această poezie de sentimente generale, exprimată printr'un material de imagini strict necesar, prin textul cel mai scurt cu putință, are puterea sugestivă a muzicii“.

Cu aceeași putere ca și a muzicii, poezia lui Eminescu îți transmite cu cea din urmă intensitate o stare emoțională generală, pe care o umpli cu propriile-ți sentimente, pe care o colorezi cu propriile-ți evenimente sufletești. De aici și sentimentul de colaborare al cetitorului „cetirea printre rânduri“ iluzionarea lui, credința naivă în adevărul ficțiunii din operă, de aici sugestivitatea poeziei lui Eminescu.

Poezia lui Eminescu scoate din enormul inconștient stări nebănuite de suflet pe cari le lasă cu nelămuritul lor și exprimând inexprimabilul, ne face cunoscut, în clipe de fulger, profundul sufletului nostru.

În vederea acestor stări de suflet, I. Turghenieff, unul din cei mai mari poeți în proză ai omenirii, ajungând cu povestirea la momentul supremei melancolii a unui erou al său, se declară învins de greutatea analizei, și ca să arate printr'un cuvânt profunzitatea sentimentului de care e cuprins personajul său, zice că numai muzica l-ar putea exprima.

Eminescu a învins această greutate reali-zând imposibilul.

„Dar muzica profundă a lui Eminescu a mai căpătat prestigiul unei alte muzici, aceea a versului său hipnotic, combinată din sonorități de silabe, de ritmuri și de rime“:

Adormind de armonia
Codrului bătut de gânduri
Flori de teiu de-asupra noastră
Or să cadă rânduri, rânduri...

GEORGE MITRICĂ

Cuvântare la cununie.

Iubiți tineri,

Cu o artă minunată de arhitecți și poeți, își clădesc pasările cântărețe cuiburile lor în tăinicia codrilor. Aproape de izvoarele ascunse, dar cu ape limpezi și dulci, unde nu bat vânturile aspre, nici soarele nu supără prea tare, ci numai florile își răspândesc mirodeniile lor din belșug, acolo se găsesc căsuțele pasărilor în desiș de crenguțe și frunze moi.

Dar oricât de bine ar fi așezate cuiburile cu pușori, paserile nu se încred în ascunzișurile acestei lumi, ci prin cântecele lor ferme-cătoare din primii zori și până'n amurgul care se împletește încetul cu încetul cu noaptea, cer ajutorul și pavăza lui Dumnezeu.

Dar dacă păsărelele, cari câștigă așa de ușor comoara îndestulării în toate privințele pe acest pământ, se roagă neconținut lui Dumnezeu prin cântecele lor, cum am putea noi oamenii, făpturile cele mai alese, să uităm pe Tatăl Nostru în careva zi, dar îndeosebi în ziua decisivă pentru întreaga noastră viață, în ziua primirii sf. taine a cununiei.

Știu prea bine, că creșterea creștinească a voastră v'a învățat să țineți la credința în Dumnezeu ca la o comoară preascumpă și cuvintele mele, ale păstorului vostru sufletesc, azi, când zburăți din cuibul părintesc ca să vă clădiți un cuib nou, numai al vostru, nu pot fi decât haina îndemnului, de a nu o părăsi și neglija niciodată, fiindcă singura poteacă, care duce la fericirea pământescă sigură, este credința în Dumnezeu.

Lozincă voastră cea de pururea să fie în viață ceea ce vă învață Domnul nostru Iisus Hristos: „Deci nu vă îngrijiți zicând: Ce vom mânca? sau ce vom bea? sau cu ce ne vom îmbrăca? căci toate acestea le caută păgânii și știe Părintele vostru cel ceresc, că aveți trebu-

ință de toate acestea. Ci căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui și toate acestea se vor adăuga vouă“.

Iubiți tineri,

Ziua de azi e frumoasă nu numai fiindcă prin sf. taină a cununiei ați devenit un gând și o simțire și ați primit din partea iubiților voștri părinți și a tuturor rudeniilor și prietenilor o ploaie de urări de bine, ci e mareț în frumuseță fiindcă ați intrat sub pavăza sf. biserică și prin ea sub pavăza lui Dumnezeu, Stăpânul și Cărmuitorul ei.

Dacă v'ați apropiat azi cu sufletele de biserică și de Dumnezeu, să nu vă îndepărtați dela ea niciodată, pentru nici o strălucire pământească trecătoare și înșelătoare și astfel, vă asigur, lăcașul vostru va fi liniștit și fericit, asemenea unui cuib din mijlocul codrului frumos.

Dr. Ștefan Cioroianu
protopresbiter.

Pelerinajul

la izvorul din hotarul Seleușului.

Sunt doi ani de când Prea Sfințitul Domn Episcop a consfințit izvorul din hotarul comunei Seleuș în Banatul Jugoslav ca loc de pelerinaj pentru Românii ortodoxi cari până atunci rătăceau la locurile de închinare ale catolicilor, sau ale fraților ortodoxi sârbi.

Pelerinajul de anul acesta este cel de al treilea la acest izvor. Poporul credincios din mari depărtări aleargă la sărbătoarea „Tăierii capului sf. Ioan“ la acest izvor, fiind din an în an afluența tot mai mare, ceea ce denotă că a fost bine aleasă acea apă ca leac atât trupului cât și sufletului dreptcredincioșilor români de pe pusta Banatului sudic.

Cu toată primitivitatea aceluia izvor ca înălțare, el reprezintă în viața bisericii noastre de aici un nou centru spiritual ortodox. Implicit își are și rolul său național, căci acolo-și dau întâlnire Românii, cunoscându-se unii pe alții și înfrățindu-se mai strâns sub pălpăirea luminilor credinței strămoșești înmiresmate de mirosul tămâiei și a apei cu puteri vindecătoare.

Anul acesta pelerinii s'au prezentat în număr foarte frumos, încât privirile preoților împreună liturghisitori abia puteau cuprinde masa norodului binecredincios.

Au fost creștini din satele cele mai îndepărtate: Ecica, Torac, Ovcea, Glogoni; precum și cele din jur n'au lipsit dela acea sărbătoare

a suflării ortodoxe, căci în cărduri mari s'au văzut credincioșii din Uzdin, Petrovasela, Sân-Mihai, Alibunar, Dobrița, Sân-Janăș, Mramorac, Doloave, Satu-nou, Nicolinți, etc. De notat este prezența preoților: Ioan Murgu protopop, A. Guga, Gh. Șdieu, Șt. Sperchez, Victor Popoviciu, C. Cure, Coriolan Suciu, A. Uroș și N. Roman.

Gândul ridicării unui lăcaș mai încăpător este bine chibzuit și roadele se arată căci fondul destinat în acest scop se mărește an de an din danii și colecta interprinsă din râvna preotului Gh. Șdieu.

A. U. D.

Vizitațiuni canonice.

Macoviște.

Marți în 16 August a. c., ziua doua a hramului Sântei biserici din Macoviște, Prea Sfințitul Părinte Episcop, a fost așteptat cu mare bucurie și nerăbdare de credincioșii acestei parohii.

Des de dimineață autoritățile locale împreună cu credincioșii, au început a face ultimele pregătiri necesare pentru a dovedi Arhipăstorului și celor cari erau în suită, că știu și își țin de plăcută datorință să primească cât mai bine pe primul Arhiepiscop, care a binevoit a descinde în această parohie.

La ora 3 p. m. călăreții, cari ieșiseră înaintea Prea Sfințitului până la hotarul comunei Ciuchiciu, și bubuiturile de treasuri anunță tuturor că Arhipăstorul va sosi încurând. Bucuria dar și emoția se putea ceti pe fața tuturor credincioșilor, cari așteptau în masă compactă, la marginea satului, cu atâta nerăbdare, sosirea Celui care vine întru numele Domnului.

... Descinzând din mașină în fața arcului de triumf, Prea Sfințitul a fost primit în cântecul fanfarcii și al corului școalei primare, și apoi salutat în numele școalei, de D-I director Emanuil Imbri. În cuvinte nemăestrite, pline de sinceritate, D-I Imbri, care este o icoană grăitoare a dascălului confesional de ieri, a spus Prea Sfințitului, că mare este bucuria sufletului său, plămădit la umbra Crucii în preparandia din Caransebeș, azi, când are fericirea să primească în satul în care face apostolat de mai bine de 20 ani, pe Chiriarhul bisericii ortodoxe bănățene. Asigură pe Prea Sfințitul că nu va uita un moment să fie și pe mai departe, tot timpul, stâlp al bisericii în a cărei strană preamărește pe Domnul la toate serviciile divine de două decenii.

Mulțumind pentru frumoasa primire și frumoasele cuvinte auzite din gura unui fost dascăl confesional, Prea Sfințitul a plecat cu litiă spre sfânta biserică, urmat de poporul dornic de a afla adevărul divin din gura Arhipăstorului.

Printre ramuri verzi de stejar, pe o stradă frumos împodobită, Prea Sfințitul, în dangăte de clopote, ajunge la sf. biserică.

În fața bisericii așteptau Prea On. Domn protopop al tractului Bisericii-Albe, Ion Oravițan, pr. Teodor Iorga-Slatina, pr. locului Dr. Iacob Crețiu și par. diacon Petru Lăețiu din Lugoj.

Păr. Dr. Iacob Crețiu după ce dă sf. Cruce și sf. Evanghelie Prea Sfințitului ca să le sărute, face obișnuitul

raport, arătând în mod sincer situația din parohie. Sat cu trecutul care nu se pierde în negura veacurilor — există numai de prin 1770, — prin gospodăriile locuitorilor bine înjghebate, case arătoase, dovadă că oamenii sunt muncitori, trăește o zi de mare prăznuire, zi care va rămâne epocală, căci Prea Sfințitul Episcop Vasile, e primul Arhieru, care descinde în Macoviște. Biserica e zidită în 1896 și e mare, frumoasă, dar slab împodobită. Aceasta nu denotă însă că locuitorii din Macoviște ar fi creștini răi, și pr. Dr. Iacob Crețiu, care numai de câteva luni e păstorul acestor credincioși, asigură pe Prea Sfințitul, că nădăjduște, — fiind tânăr și nefiind încă un învins al vieții, — cunoscându-și așa cum își cunoaște parohienii, că în scurt timp sf. biserică se va prezenta altcum celor cari vor intra în ea. Arată apoi că concubinajul și sistemul de un născut, sunt păcate frecvente și aci ca și în alte părți. Altcum credincioșii sunt oameni iubitori de datini străbune prin cari ne-am conservat ca neam în decursul veacurilor de furtunoasă existență prin cari am trecut și cercetează în mod mulțumitor sf. biserică.

...După oficierea sf. vecernii de păr. protopop Ion Orăvițan, înconjurat de preoții Teodor Iorga - Slatina, Gheorghe Simion - Răcăjdia, Iancu Berlogia - Răcăjdia, Ștefan Ania și Dimitrie Ania - Ilidia, Brutus Belcea - Ciuchiciu, Gheorghe Simu - Petrilova, Dr. Iacob Crețiu preotul locului și păr. diacon Petru Lăiețiu - Logoj, Prea Sfințitul, în cuvinte adânc simțite, pline de învățături creștinești, după ce arată credincioșilor ce trebuie să înțeleagă prin hramul sf. biserici, pe care ei îl prăznuesc azi, îi îndeamnă la jertfă pentru împodobirea lăcașurilor de rugăciune, singurul lăcaș unde pot găsi pe Mântuitorul Hristos, care este sf. biserică. ...După cum prin casa sa, prin curățenia și podobeale ei, un om poate să dovedească, mai mult decât prin orice altceva, aceea ce este, tot așa și credincioșii unei sf. biserici, numai prin ea, prin felul cum ea se prezintă ochilor celor cari o văd intrând în ea, pot să dea dovadă de tăria credinții, de curățenia sufletului lor...

Adânc impresionat de cuvintele atât de pline de învățături ale Prea Sfințitului, cu toții, credincioșii au însoțit pe Prea Sfințitul, în cântece de tropare, până la casa părinților păr. Dr. Iacob Crețiu de unde după revizuirea oficiului parohial, Prea Sfințitul Părinte Episcop s'a reintors la reședința episcopescă, după trei zile de vizitațiuni canonice.

Sinersig.

Duminecă, în 25 Septembrie 1938, s'a săvârșit sfințirea bisericii înnoite din comuna Sinersig. Dorința credincioșilor și a păstorului lor sufletească, preotul Vichentie Pirtea, a aflat răsădit în inima Arhipăstorului și Prea Sfinția Sa Episcopul nostru Dr. Vasile Lazarescu, fără nici o îndoială s'a hotărât pentru oboseala grea împreună cu un asemenea act. Mai presus de toate păstoria, cunoașterea fiilor sufletești, a împrejurărilor lor de viață, a tuturor năzuințelor lor.

Pădurea „Dumbrava“ apare în tinută solemnă. Trunchii drepti își închină coroanele înfrunzite spre sfințenia Darului arhieresc care o străbate în dimineața zilei de sârbătoare. Sus pe coama unei înălțimi, ce coboară prietenos spre ieșirea din pădure, stau înșiruiți frumoși călăreți săltând caii în neastâmpărul așteptării. Mai la vale o coloană de bicicliști stau postați în liniște, ca solii ce vor duce primii vestea sosirii mult dorite.

Din valea lui „Dănuț“, pe malurile pietroase ale pârâului „Dicsan“, se ivește ca un copilăș curios comuna Sinersig. Așezarea e veche. Peste trecutul ei, vremea

s'a întins cu nepăsare. Doar valea, care a adăpostit ființa ei în zile de amare încercări, mai povestește de „Dan“, viteazul din viță domnească, care a adunat sub conducerea lui lumea răzlețită din aceste ținuturi. Azi e în mare sârbătoare. Casele curate, frumos împodobite, cu mândrie își înfățișează hărnicia stăpânelor țesută cu măiestrie în covoare strălucitoare. Bătrâna „Dumbrava“ a coborât și ea cu crengile ei la bucuria fraților, cari o înviorează cu doinele străbune. Toată firea tresaltă de emoție când toiagul Arhipăstorului se înfinge pentru prima dată în pământul strămoșesc. Tot satul e de față. Comunele din jur au alergat să se bucure și ele de fericirea fraților din Sinersig. Ținutul Timiș este reprezentat prin înțeleptul secretar general d-l Dr. Gh. Ciupe, iar Prefectura Timiș-Torontal prin însuși titularul ei, valorosul prefect d-l Colonel Gh. Praporgescu cu Doamna, însoțit de șeful cabinetului d-l Traian Boroancă. Mai sunt prezenți d-l avocat și fost prefect Dr. Dimitrie Nistor cu Doamna, Dr. D. Borca medic, deputat sinodal, Dr. N. Aldan medic cu Doamna ș. a. În umbra unei porți triumfale primpretorul plasei Buziaș, d-l Ioan Duicu, înconjurat de notarul comunal Ioan Pirtea, primarul Pavel Lungu, învățătorul Augustin Ruffu, bineventează pe Prea Sfinția Sa. Elevii școlii primare, tineri străjeri, la comanda învățătoarei Maria Iacob, ridică brațe de voinicesc salut Părintelui lor. Printre flori și lumanări aprinse se face calea până la sfânta biserică. Soborul preoților îl formează protopopul tractual Ioan Geția, preotul locului Vichentie Pirtea, preotul Emanuil Pirtea din Sacoșul-mare, preotul Traian Ilie din Ficatar, preotul Nicolae Bojin din Căpăt și protodiaconul catedral Teodor Roșca.

Preotul Vichentie Pirtea prezintă un scurt istoric al comunei precum și zbuciumul activității sale de 39 ani de păstorie cu realizări cari se văd azi: Biserică nouă bine înzestrată, școala confesională prefăcută în casă parohială, clopote răsunătoare, casă națională, cimitir aranjat ca un parc și fără păreche la sate, primărie, fântâni artezice, cooperativă și mai presus de toate o lume de suflete în credincioșii săi gata la orice jertfă pentru legea strămoșească și ființa românească.

În plină strălucire demnitatea arhierescă pornește spre înconjurarea Sf. Lăcaș. Se stropește cu aghiazmă curățitoare și se ung zidurile cu sf. Mir de tărie. Prestolul gătit primește sf. Moaște, se împodobeste și se săvârșește jertfa cea fără de sânge spre curățirea tuturor.

În marea sufletelor liniștite glasul Arhierului își aruncă mreața spre aleasă vânanare. Veniți, grăbiți fi buni, lăsați grija cea lumească, primiți și intrați în mreața credinței strămoșești care ne-a mântuit și ne-a ocrotit în toată vremea. În iezerul vieții noastre, răscolit de băntuiele atâtor patimi ucigătoare, nu mai putem trăi fără puterea dumnezeiască. Ca în vremea aceea la Ghenezaret, stă azi blând Mântuitorul îndemnându-ne să intrăm în voința Sa cea sfântă care vrea fericirea tuturor. S'a înnoit și s'a întărit sf. Lăcaș prin sf. Moaște. Să ne înnoim cu toții spre o nouă viață mai bună și să ne întărim dela acest sfânt Altar pentru zilele ce urmează. Sămânța cuvântului curat cade pe pământ bun și sufletele se luminează.

Cu litie cucernică, pornim spre Monumentul Eroilor, ridicat întru amintirea celor căzuți pe câmpurile de luptă. Ființa lor s'a risipit în pământuri străine și îndepărtate, numele lor însă săpat în aur, primește binecuvântarea și sfințirea pentru vecinicie. Prea Sfinția Sa arată jertfa adusă de ei și puterea care a născut-o. Să ne fie pildă azi, mânc și pentru totdeauna să rămână lucrătoare în urmași tăria lor în credință și în idealul de înălțare al Neamului nostru, pe care purtându-l ei

atunci ascuns în inima lor, au murit cu trupul, iară noi am ajuns să-l vedem și să-l trăim fericiți. Perpetuând vecinica lor pomenire, să ne ridicăm la vrednicia lor și să cultivăm idealul sfânt: Gloria Nemului. Încheierea slujbelor sfinte se săvârșește. Fiecare pleacă cu sufletul luminat spre vatra familiară și spre înnoirea ei.

Oficiul parohial cercetat, se află în cea mai bună ordine. Condica parohiei a înscris o pagină de aur pentru viitorul comunei.

La masa festivă, servită din dragostea primăriei, Prea Sfinția Sa fixează cu tărie în inima credincioșilor datoria de supunere și iubire pentru Majestatea Sa Regele culturii Carol II.

D-l secretar general Dr. Gh. Ciupe închină pentru sănătatea Prea Sfinției Sale, mulțumind pentru apostolatul ce se face.

Tăranul Nicolae Hopota, cuviincios și modest, în cuvinte izvorite din sufletul său, mulțumește părintelui lor Vichentie Pirtea și soției sale Octavia, pentru toată osteneala depusă întru luminarea satului.

După masă se vizitează cimitirul din Sinersig. Se vede ceea ce nu este prea obicinuit în satele noastre. Alee largi încadrate în tei și castani, grupuri de morminte vegheate de brazii pururea verzi, flori multe, foarte multe sădite în rondouri și figuri geometrice bine chibzuite, toate mărturie de adevărată conștiință creștinească. O inimă îndurerată, cu capul răzimat de-o cruce albă ca zăpada își tânguie cu suspinuri jalea după un suflet iubit, care n'a mai ajuns să vadă sărbătoarea ce a fost azi. Ne moaie inimile și lacrămăm cu toții. Lumina din sărbătoarea vecinică a cerului e mai frumoasă. Inimă zdrobită, mângâie-te!

La o parte mica statură a părintelui Vichentie Pirtea stă și privește spre un trecut îndepărtat și mult frământat. Până când a ajuns să se urce cu credincioșii săi spre culmea atâtor realizări a trebuit muncă. N'a fost singur. Lângă el și în tot locul stă o soție-în-vătătoare, azi Maica Octavia. Ninsă de anii vieții, curată la suflet, cu mintea luminată pretutindeni veghind, sfătuind, potolind, indemnând, ea însăși neobosită, lucrând și mult jertfind, rămâne model de preoteasă.

Culmea, unde ne aflăm, dominează depărtarea până spre Timișoara, dealurile Lipovei și munții Caransebeșului. Ca de pe o Belvedere se plimbă zarea în liniștea strălucitoare a razelor de soare cald din toamna prea frumoasă. În Sinersig e și o Belvedere sufletească. Culmea este semnul celor două vieți alese în slujba credinței strămoșești și a ființei românești. În câteva ore numai am trăit tot zbuciumul lor, dar m'am și încântat de vederea lor. Judecata nu putea fi alta decât cea mai mare mulțumire cu dorința fierbinte ca Atotputernicul Dumnezeu să-i învrednicească cu sănătate și zile îndelungate, iar pe binecredincioșii din Sinersig să-i întărească în tot binele.

Prea Sfinția Sa împărtășește binecuvântarea despărțirii. Inimile fericite erump încă odată în urale de adânc simțită bucurie și mulțumire sufletească că au văzut sărbătoarea neuitată.

CARTE DE RELIGIE

pentru școlile primare de: Dr. Andrei Buzdug
se află spre vânzare la Librăria Diecezană.

ȘTIRI

Piatra fundamentală a bisericii din Lescovița s'a pus, cu binecuvântarea Prea Sfințitului Părinte Episcop, Joi în 22 Septembrie a. c. Mulțumind lui Dumnezeu care nu părăsește pe cei buni ai Săi, exprimăm laudă și mulțumită tuturor acelorora cari s'au străduit să dea sprijin la această ortodoxă și românească faptă!

† **Dr. Avram Imbroane** fost secretar general în Ministerul Cultelor, după lungi și grele suferințe a adormit în Domnul. Fiu al Banatului, răposatul a fost un luptător înflăcărat și un neîntrecut orator. S'a remarcat atât înainte cât și după marea noastră unire ca un avântat naționalist, cu merite netăgăduite în istoria frământărilor și a luptelor de aici. Adunarea memorabilă din Timișoara, din Iunie 1919 lui i se datorește... Plâns de familie și de o mare asistență a fost însoțit la groapă Marți în 26 Septembrie 1938.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

Pentru Muzeul eparhial am primit dela Prea On. Par. Protopop I. Geția un chivot vechi de lemn și o hartă veche. Mulțumirile noastre!

Judecătoria rurală Teregova, secția c. f.

Nr. 1619/1938 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiunile de licitație.

În cauza de executare pornită de urmăritorul Dr. Gheorghe Ianculovici avocat în Caransebeș, contra urmăritei Petria Hurduzeu din Armeniș la cererea urmăritorului.

Judecătoria având în vedere Legea pentru unificarea unor dispozițiuni, referitoare la executarea silită publicat în Mon. Of. No. 179/1938 ordonă licitațiunea execuțională, în baza art. 144, 146 și 147 din Legea LX din 1881, asupra porțiunii de sub B. 23 de 2/11-a parte din imobilele înscrise în c. f. a comunei Armeniș No. 244/403 anume: din „Intravilan“ 187 1/2-a parte cu preț de strigare de 150 Lei, din No. top. 950 „Fața Poeni“ 1 jugh. livadă cu preț de 300 Lei. No. top. 480 „Neue Ortslage“ 100 stjp. grădină în preț de strigare 30 Lei. Top. 292 „Alte Ortslage“ 100 stjp. grădină în preț de strigare de 30 Lei. Top. 276 „Jurov“ 160 stjp. grădină în preț de strigare 60 Lei. No. top. 232 „Ogașu Bosului“ 200 stjp. grădină în preț de strigare de 60 Lei. 442 Top. „Ogașu Bosului“ 200 stjp. în preț de strigare de 60 Lei. Top. 30 „Neue Ortslage“ 184 stjp. grădină în preț de strigare 80 Lei. Top. 1256 „Scăunel“ de 3 jugh. 600 stjp. în preț de strigare de 1000 Lei, fără No. „Dealul Jurovului“ de 400 stjp. în preț de strigare de 120 Lei. fără No. top. „Bosu“ 800 stjp. în preț de strigare de 200 Lei, apoi porțiunea urmăritei de 4/22-a parte B. 8 din parcele trecută în c. f. pag. 3759 No. top. 26 „Capu Dialului“ 800 stjp. arător în preț de strigare 200 Lei, pentru încasarea creanței de 9705 Lei capital, ca cheltueli spese de 544 Lei, fixate acum pentru cererea de licitațiune;

Prețul de strigare se stabilește în baza §-ului 6 din Lege în suma arătată care se poate reduce cu 25%.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii, pe ziua de 19 luna Octombrie anul 1938, ora 9 în casa comunală a comunei Armeniș.

În baza art. 150 legea LX din 1881, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilele supuse la licitație nu pot fi vândute cu preț mai mic de 75% din prețul strigării.

2. Cei cari voese să liciteze sunt dator să depoziteze la delegatul judecătoresc, drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar, ori să predea aceluiaș delegat chitanța de depozitare judecătorească prealabilă a garanției; să se semneze condițiunile de licitație.

Teregova, la 13 luna August 1938.

Jud. s. s. **A. Gheorghiu** s. s. **I. Bica** dir. c. f.

Pentru conformitate: **I. Bica** dir. c. f.

Judecătoria rurală Teregova, secția c. f.

Nr. 1620/1938 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiile de licitație.

În cauza de executare pornită de urmăritoarea Petria Hurduzeu domiciliată în Armeniș contra urmăritului Danilă Hurduzeu la cererea urmăritoarei.

Judecătoria având în vedere Legea pentru unificarea unor dispozițiuni, referitoare la executarea silită publicat în Mon. Of. No. 179/1938, ordonă licitațiunea execuțională, în baza art. 144 și 147 din Legea LX din 1881, asupra porțiunei B. 19 de 2.22 parte din imobilele înscrise în c. f. a comunei Armeniș, pag. 403 Teregova, anume; din „Intravilan“ de 187 stjp. în preț de strigare de 150 Lei No. top. 25 „Câmpu Dialului“ 800 stjp. în preț de strigare de 200 Lei, No. top. 950 „Fața Poieni“ 1 jugh. preț de strigare de 300 Lei, No. top. 480 „Neuc Ortslage“ 160 stjp. în preț de strigare de 30 lei, No. top. 292 „Alte Ortslage“ 100 stjp. în preț de strigare de 30 lei, No. top. 376 „Jurov“ de 160 stjp. în preț de strigare de 60 lei, No. top. 292 „Ogașu Bosului“ 200 stjp. în preț de strigare de 60 lei, No. top. 500 „Neue Ortslage“ 184 stjp. în preț de 60 Lei, No. top. 1256 „Scăunel“ 3 jugh. 600 stjp. în preț de strigare de 1000 Lei, fără No. top. „Dialu Jurovului“ 400 stjp. în valoare de 120 Lei, și „Bosu“ 800 stjp. în valoare de 200 Lei, rămânând și pe mai departe neatins dreptul de uzufruct viager intabulat în favoarea Văd. Stanca Hurduzeu născ. Godean asupra 1/4-a parte din parcele susarătate, pentru încasarea creanței de 9705 Lei capital și 550 Lei spese pentru cererea de licitație.

Prețul de strigare se stabilește în baza §-ului 6 din Lege în suma sus arătată care se poate reduce cu 25%.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii, pe ziua de 19 luna Octombrie anul 1938 ora 14 în casa comunală a comunei Armeniș.

În baza art. 150 legea LX din 1881, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilele supuse la licitație nu pot fi vândute cu preț mai mic de 75% din prețul strigării.

2. Cei cari voiesc să liciteze sunt dator să depoziteze la delegatul judecătoresc, drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar, ori să predea aceluiaș delegat chitanța de depozitare judecătorească prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație.

Teregova, la 13 August 1938.

Jud. s. s. **A. Gheorghiu** s. s. **I. Bica** dir. c. f.

Pentru conformitate: **I. Bica** dir. c. f.

Redactor responsabil: NICOLAE CORNEAN, consilier eparhial.

Au sosit și se află de vânzare
la **Librăria noastră Diecezană:**

MOLITFELNICE

și

Dumnezeeștile Liturghii

(LITURGHIER) — ediția nouă.

Nou!

Nou!

Au sosit în depozitul

LIBRĂRIEI DIECEZANE

și se află de vânzare
următoarele obiecte
bisericești:

CRUCI, LITIERE,

CANDELE
diferite mărimi,

COROANE,
CHIVOTURI
din metal,

CĂDELNITE,

CANDELE
pentru școli,

COPII,

DISCURI, STELUȚE,

LINGURIȚE,

PRĂZNICARE,

ICOANE
din metal

toate lucrate în stil bizantin
cu prețuri reduse.